

# **Плани семінарських занять з курсу «Історія України»**

## **Семінарське заняття №1. Давньоруська держава (IX – XIII ст.)**

- 1) Теорії виникнення Давньоруської держави. Основні етапи існування.
- 2) Політичний лад та соціальна структура.
- 3) Хрещення Русі: причини та наслідки.

### Література.

- 1) Котляр М. Ф. Історія суспільного життя Русі: Нариси. – К, 2016. або на сайті // <http://www.history.org.ua>.
- 2) Полонська Василенко Н. Історія України у 2-х т. – т.1. – К, 1993. – с. 87-95, 179-183, 214-224.
- 3) Початок Русі: Південь і Північ (матеріали круглого столу) // Український історичний журнал. – 2008. – №3. – С. 4-30.
- 4) Ричка В. Київська Русь: проблеми, пошуки, інтерпретації // Український історичний журнал – 2001. – №2. – с. 23-33.
- 5) Толочко О. П. Київська Русь / О. П. Толочко, П. П. Толочко. – К., 1998.

## **Семінарське заняття №2. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та Польської Корони.**

- 1) Особливості міського життя: магдебурзьке право й цехова організація.
- 2) Литовські Статути: причини прийняття та основний зміст.
- 3) Люблінська унія 1569 р.: передумови та наслідки для українських земель.
- 4) Берестейська церковна унія 1596 року.

### Література.

- 1) Дорошенко Д. Нарис історії України. В 2-х т. – Т.1. До половини XVII ст.). – К, 1992. – Розділ IX. – С. 113-131.
- 2) Ісаєвич Я. Братства та їх роль у розвитку української культури XV-XVIII ст. – К., 1966. – 251 с.
- 3) Капраль М. Функціонування органів влади Львова у XIII - XVIII ст. (нарис історії інститутів магдебурзького права) // Український історичний журнал – 2006.– № 5. – С. 111-130.

- 4) Полонська Василенко Н. Історія України у 2-х т. – т.1. – К, 1993. – С. 348-361, 402-406.
- 5) Смолій В., Степанков В. Українська національна революція XVII ст. (1648-1676 pp.). – К., 1999. – С. 17-65.
- 6) Харишин М. Українська церква між двома уніями (1569-1596 pp.) // Український історичний журнал – 1996. – №4. – С. 24-34.
- 7) Яковенко Н. М. Здобутки і втрати Люблінської унії // Київська старовина. – 1993. – №3. – С. 77-85.

### Семінарське заняття №3. **Козацька революція середини XVII ст.**

- 1) Причини революції.
- 2) Утворення козацької держави: політичний устрій, адміністративно-територіальний поділ.
- 3) Березневі статті та Гадяцький трактат: порівняйте основні умови.

#### Література.

- 1) Статті Богдана Хмельницького 1654 р. (Березневі статті) // [http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/metod\\_ua/pdf/horoshev\\_seminars.pdf](http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/metod_ua/pdf/horoshev_seminars.pdf)
- 2) Гадяцький трактат // [http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/metod\\_ua/pdf/horoshev\\_seminars.pdf](http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/metod_ua/pdf/horoshev_seminars.pdf)
- 3) Голобуцький В. Запорозьке козацтво. – К., 1994. – Розділ XI // <http://litopys.org.ua/>
- 4) Горобець В. Інституційна модель та політичний режим України-Гетьманщини // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. До 350-річчя початку Національно-визвольної війни українського народу середини XVII століття / Ред. кол.: В. Смолій (відп. ред.), О. Гуржій, Ю. Мицик та ін. – К., 2000. – Вип. 7. – С. 30-52.
- 5) Крип'якевич І. Богдан Хмельницький. – К, 1990. – с. 298-307.
- 6) Степанков В. Переяславська присяга 1654 р.: зміст та наслідки // Український історичний журнал – 2003. – №6. – С.28-39.

### Семінарське заняття №4. **Національно-культурне Відродження XIX ст.**

- 1) Особливості національного відродження на Наддніпрянській Україні та західноукраїнських землях.
- 2) Кирило-Мефодіївське братство.

- 3) «Великі реформи» 1860-1880-х рр.: вплив на українські землі.
- 4) Громадівський рух: основні завдання, знакові постаті.

#### Література

- 1) Лисяк-Рудницький І. Інтелектуальні початки нової України // Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. В 2-х т. – т.1. – К., 1994. – с. 173-191.
- 2) Магочій П. Українське національне відродження. Нова аналітична структура // Український історичний журнал – 1991. – №3. – С. 97-107.
- 3) Рєєнт О. Український національний рух у Російській імперії та політика державної влади з «українського питання» в модерну добу // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. – К, 2012. – Вип. 20. – С. 6-37.
- 4) Сарбей В. Національне відродження України. – К, 1999.
- 5) Сергієнко Г. Кирило-Мефодіївське товариство: утвердження ідеї національного відродження України в слов'янському світі // Український історичний журнал – 1996. – №1. – С. 14-28.
- 6) Шандра В. Есе про чинники тривалого українського націєтворення // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. – К, 2012. – Вип. 20. – С. 38-51.

#### **Семінарське заняття № 5. Політичне життя українських земель на рубежі XIX – XX ст.:**

- 1) Діяльність загальноросійських партій в українських губерніях (Кадети, РСДРП, ПСР, монархічні організації).
- 2) Політичні партії на Наддніпрянщині (РУП, УНП, УСДРП, УДРП).
- 3) Західноукраїнські політичні партії (РУРП, УНДП, УСДП);

#### Література

- 1) Ветров Р. Політичні партії України в першій чверті XX століття (1900-1925 рр.). / Р. Ветров, С. Донченко. – Дніпропетровськ, 2001. – Розділ І. – С. 14-44.
- 2) Висоцький О. Ю. Українські соціал-демократи та есери: досвід перемог і поразок [Електронний ресурс] / О. Ю. Висоцький. – К., 2004. – Розділ І. – С. 22-47.
- 3) Міхновський М. Самостійна Україна. – К., 1998. – 22 с.
- 4) Програма Української Демократично-Радикальної партії // Українська суспільно-політична думка в 20 столітті. / Упорядник: Т. Гунчак, Р. Сольчаник. Документи і матеріали: у 3т. – т.1. – Сучасність, 1983. – с. 147-153.

- 5) Самарцев І. Чорносотенці на Україні (1905-1907 рр.) // Український історичний журнал – 1992. – №1. – С. 90-98.

#### Семінарське заняття №6. **Українська революція 1917-1920 рр.**

- 1) Центральна Рада: основні кроки та причини поразки.
- 2) Українська Держава П. Скоропадського: особливості розвитку.
- 3) Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР):
- 4) Причини поразки та основні наслідки революції.

#### Література.

- 1) Гошуляк І. Л. Про причини поразки Центральної Ради // Український історичний журнал – 1994. – №1. – С. 31-44.
- 2) Конституційні акти України. 1917-1920. Невідомі конституції України. – К., 1992. – с. 58-80, 82-87.
- 3) Нариси історії української революції 1917-1921 років [Текст]: у 2 кн. / редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін. – К., 2012. – Кн. 2. – С. 139-169.
- 4) Солдатенко В. Прихід П. Скоропадського до влади: механізм державного перевороту та визначальні чинники закріплення режиму // Український історичний журнал – 2008. – №4. – С. 5-19.
- 5) Терещенко Ю. Гетьманат Павла Скоропадського як прояв консервативної революції // Український історичний журнал – 2008. – №4. – С. 19-38.

#### Семінарське заняття №7. **Українські землі в міжвоєнний період (1920-1930-ті рр.)**

- 1) Нова економічна політика (НЕП) в Україні.
- 2) Політика «українізації»: причини, сутність, наслідки.
- 3) Модернізація по-сталінськи: основні завдання та наслідки.
- 4) Організація Українських націоналістів (ОУН): створення, мета, програмні положення.

#### Література.

- 1) Даниленко В.М., Касьянов Г.В., Кульчицький С.В. Сталінізм на Україні: 20–30-ті роки. – Київ, 1991. – С. 8-57, 250-269.
- 2) Касьянов Г. Ідеологія ОУН: історико-ретроспективний аналіз // Український історичний журнал – 2004. – №1. – С. 33-38.
- 3) Кульчицький С. «Сталінська революція згори» // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. – К., 2013. – Вип. 22. – С. 103-136.

- 4) Лисяк-Рудницький І. Націоналізм // Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. В 2-х т. – Т. 2. – К., 1994. – С. 247-260.
- 5) Мейс Дж., Солдатенко В. Ф. Національне питання у житті й творчості Миколи Скрипника // Український історичний журнал – 1996. – №3. – С. 134-143.
- 6) Створення Організації українських націоналістів // Українська суспільно-політична думка в 20 столітті. / Упорядник: Т. Гунчак, Р. Сольчаник. Документи і матеріали: у 3т. – Т.2. – Сучасність, 1983. – С. 324-335.
- 6) Суспільство і влада в радянській Україні років непу (1921-1928). Колективна монографія. – Т.1. – К, 2015. – с. 53-73; 98-112.
- 7) «Українізація» 1920-30-х років: передумови, здобутки, уроки. Колективна монографія / За ред.. В. Смоля. – К, 2003. – С. 60-149; 326-335.

**Семінарське заняття №8. Україна в роки Другої світової війни.**

- 1) «Радянська» західноукраїнських земель (1939-1941 рр.).
- 2) «Новий порядок» в Україні.
- 3) Рух Опору: тактика й стратегія основних течій.

Література.

- 1) Боляновський А. Німецька окупаційна адміністрація і національний рух опору України у 1941-1944 роках // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – 1999. – Т. 238. – С. 348-381.
- 2) Кентій А., Лозицький В. Партизанський рух 1941-1944 рр. в Україні // Український історичний журнал – 2005. – №3. – С. 3-17.
- 3) Коваль М. В. Україна в роки Другої світової та Великій вітчизняній війнах (1939-1945 рр.). – К, 1999.
- 4) Патриляк І. До питання про внесок ОУН та УПА у боротьбу проти нацистських окупантів на території України // Український історичний журнал – 2004. – №5. – с. 81-96.